

Verantwoord

PREIS

حاله

Juni 2022

- 📍 Dé grootste ontdekkingsreiziger
- 📍 Vakantie in de islam
- 📍 Het vegen over de sokken
- 📍 Het vegen over de hoofddoek
- 📍 Wassing zonder water
- 📍 Het gebed inkorten
- 📍 En nog veel meer!

Ibn Battuta

Grootste ontdekkingsreiziger ooit (1304-1369)

follow **iQuran** on
WEETJES
facebook

en ontvang
GRATIS
dit e-book!

FB.com/iQuranWeetjes

onderdeel van

TM-productions.com

Stuur alleen even
een berichtje naar

iQuran
WEETJES

Inhoud

Voorwoord.....	5
Ontdekkingsreiziger Ibn Battuta.....	8
Straatnamen in de Utrechtse wijk “Kanaleneiland”.....	8
Battutalaan.....	8
Ibn Battuta de ontdekkingsreiziger.....	9
Kennis.....	9
De Hadj.....	10
Zijn excursies.....	10
Reisverslag.....	11
(Zomer)vakantie!.....	12
Vakantie!.....	13
De wereld verkennen.....	13
De milde aarde.....	14
De onderdanige aarde.....	14
Soorten reizen.....	16
De reis.....	17
Soorten reizen in de Quraan.....	17
Een reis om lering te trekken uit de geschiedenis.....	17
Een reis om nuttige feiten te achterhalen.....	17
Een reis om een religieuze handeling te ondernemen.....	18
Een reis naar een Heiligdom.....	18
Een reis om kennis te vergaren.....	19
Een reis om handel te drijven.....	20
Een reis om te strijden.....	21
Een reis voor ontspanning.....	22
De wassing...zonder water.....	23
Het gebed tijdens een reis.....	24
Geen (schoon) water in de buurt!.....	24
Tayamoem.....	26
Het gemak in de islam.....	26
Geldigheidsduur van de tayamoem.....	27

Het gebed met <i>schoenen</i>..?	28
Schoenen uit tijdens het gebed?	29
Waarom trok Moessa zijn schoenen uit?.....	30
Over de sokken vegen (<i>tijdens de woedoe</i>)	31
Vegen over de sokken.....	32
Een specifiek gemak voor een reiziger?.....	32
Voorwaarden voor het vegen over de sokken.....	32
Sokken uittrekken.....	33
Duur voor het vegen over de sokken	33
Over de hoofddoek vegen (<i>tijdens de woedoe</i>)	34
Verbod op het vegen over de hoofddoek.....	35
Instemming voor het vegen over de hoofddoek.....	35
Gedeeltelijke instemming voor het vegen over de hoofddoek.....	36
Hoe veeg ik over mijn hoofddoek?.....	36
Het gebed inkorten	37
Inkorten van het gebed.....	38
FAQ	39
10 meest gestelde vragen rondom het inkorten van het gebed.....	40
De beste proviand	46
De proviand tijdens een reis.....	47
Godsvrucht als proviand?.....	48
Smeekbeden	49
Smeekbeden tijdens je reis.....	50

Voorwoord

Het is mij een waar genoegen om dit werk met jou te delen.

Voor je ligt een e-book dat een onderwerp behandelt waar we allemaal mee te maken hebben; vooral rond de zomerperiode.

Iedereen gaat wel eens op reis. Het hoeft niet altijd om een luxe en uitgebreide vakantie te gaan. Een familiebezoek in een buurland kan eveneens een reis zijn. Het is daarom belangrijk om kennis te maken met bepaalde aspecten die we tijdens onze reis en vakanties nodig hebben.

Dit boek heb ik betiteld met de naam “*Verantwoord op reis*” omdat ik in dit boek veelvoorkomende situaties beschrijf die ervoor zorgen dat je *verantwoord op reis* gaat.

Je onderneemt niet “zomaar” een reis. Een reis kan – ondanks de vele vervoersmiddelen – een grote onderneming zijn voor velen. Een reis ondergaan doe je niet voor je lol. Het liefst zouden we vakantie willen vieren en ontspannen genieten van de vakantie zonder op reis te gaan. Of je nou vliegt of met de auto op vakantie gaat; het blijft een gedoe om de reis of de vlucht goed te organiseren.

De Profeet sprak dan ook vaak het volgende gebed uit als hij op reis ging:

‘O Allah, ik zoek toevlucht bij U tegen de slechte gebeurtenissen en nare uitzichten van deze reis. Bescherm mijn familie en bezittingen tegen een slechte toestand bij terugkeer’ (Moeslim)

‘اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّعْرِ، وَكَأْتِبَةِ الْمُنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ’

Om niks naars mee te maken tijdens je reis en volop te genieten van je vakantie is het belangrijk om een aantal aandachtspunten in acht te nemen dat betrekking heeft op dit onderwerp.

De Arabieren reisden voorheen erg veel; zo ook de Profeet. Er is dus ook veel bekend over de reizen die de Profeet aflegde. Graag wil een aantal punten belichten waar de Profeet rekening mee hield:

- De Profeet heeft het afgeraden om **alleen te reizen** om beschermd te zijn tegen het kwaad en onvoorziene situaties;

- De Profeet heeft het aangeraden om een vrome en *gelovige reisgenoot* te kiezen om elkaar aan te sporen tot het goede;
- De Profeet heeft het aangeraden om *een reisleider* aan te wijzen om het overzicht te bewaren;
- De Profeet had de voorkeur om *vroeg in de ochtend of in de nacht te reizen* vanwege de zegeningen op die momenten en de aangename temperaturen;
- De Profeet had de gewoonte om op *donderdag* te reizen;
- De Profeet had de gewoonte om altijd *afscheid te nemen* van zijn familie als hij op reis ging;
- De Profeet *verlengde zijn reis niet onnodig* om de terugkeer naar zijn familie te bespoedigen;
- De Profeet verbood een reiziger om *onaangekondigd 's nachts terug te keren* naar zijn gezin.

Wil je meer weten over de reis vanuit islamitisch perspectief? Lees dan verder ☺

Veel leesplezier en een fijne vakantie toegewenst!

Tarik Mouhmouh

Utrecht, juni 2022

Houd mijn Facebook pagina en mijn website in de gaten om op de hoogte te blijven van nieuwe weetjes, onderwerpen, reeksen, quizzen en nog veel meer!

www.FB.com/iQuraanWeetjes

www.TM-productions.com

info@TM-productions.com

Ibn Battuta

Ontdekkingsreiziger Ibn Battuta

Hoeveel en welke ontdekkingsreizigers ken jij? Je zult vast één of meerdere van de volgende namen noemen: Marco Polo, Columbus, James Cook, Vasco de Gama, Ferdinand Magalhães, Boyd Alexander, Livingstone etc.

Dit zijn inderdaad grote ontdekkingsreizigers geweest.

De lezers die in Utrecht wonen, herkennen deze namen vast en zeker. Deze namen worden namelijk in een deel van Utrecht gebruikt in de straatnamen.

Straatnamen in de Utrechtse wijk “Kanaleneiland”

De straten in de Utrechtse wijk “Kanaleneiland” vormen een *verenigde wereld*. De straten bestaan uit:

- werelddelen, zoals Amerikalaan, Aziëlaan, Afrikalaan, Europalaan,
- ontdekkingsreizigers, zoals Marco Pololaan, Columbuslaan, Livingstonelaan,
- beruchte Nederlandse (VOC) schepen waarmee nieuwe routes en gebieden waren ontsloten, zoals Hollantlaan, Winthontlaan, Zeehaenkade.

Uiteraard is het een mooi idee om de straten met de verschillende werelddelen met elkaar te laten kruisen door straatnamen van ontdekkingsreizigers die deze continenten (per schip) hebben ontdekt.

Wat ik echter altijd jammer vind aan zulke mooie ideeën, is dat de uitvoerders - in dit geval de Gemeente en de Straatnamencommissie - vrijwel altijd een essentieel deel van de geschiedenis (bewust) weglaten.

Niemand ontkent dat Columbus, Vasco de Gama en Livingstone grote ontdekkingsreizigers waren. Maar het is ronduit schandalig te noemen

om de grootste ontdekkingsreiziger aller tijden weg te cijferen.

We hebben het dan inderdaad over niemand minder dan Ibn Battuta...

Battutalaan

Uiteindelijk is het straatbord “Battutalaan” dan toch gekomen in Utrecht maar veels te laat en op een zeer ongelukkige plek.

Nadat alle grote straten voorzien waren van een naam, ontstond er later een klein steegje door nieuwbouw woningen en voor dat ene straatje werd dan toch maar de naam “Battutalaan” voor gebruikt. Auto’s kunnen deze straat niet eens bereiken!

Het is belangrijk om zulke details mee te geven aan onze kinderen om te voorkomen dat de mooie Islamitische geschiedenis verloren gaat door wat anderen ons doen laten geloven door hun incomplete voorstellingen.

Ibn Battuta was zo belangrijk voor de topografische wetenschap dat diverse landen zijn naam met trots eren. In Marokko is bijvoorbeeld een luchthaven naar hem vernoemd. In Dubai is een Mall naar hem vernoemd die ingericht is naar de plekken die Ibn Battuta heeft bezocht. Zelfs op de maan wordt hij niet vergeten; er is namelijk een krater naar hem vernoemd!

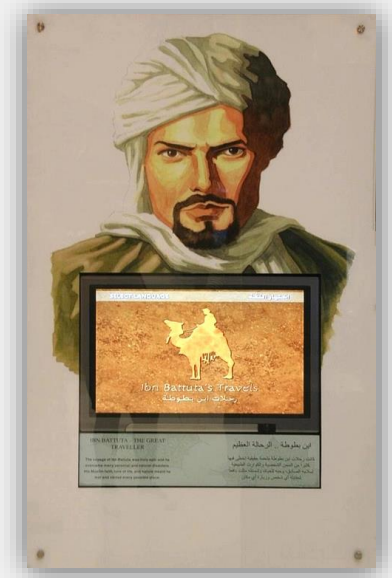
Ibn Battuta de ontdekkingsreiziger

Abdellah Mohamed ibn Abdellah ibn Mohamed ibn Ibrahim al-Lawati ibn Battuta...

Ibn Battuta (1304-ca.1368) was een Marokkaans Berberse ontdekkingsreiziger uit Tanger. Hij stond ook wel bekend als “De Marokkaanse Marco Polo”. We doen hem hier wel tekort mee omdat hij veel verder dan Marco Polo reisde. Ibn Battuta reisde meer dan enig ander persoon vóór de uitvinding van het vliegtuig!

Hij was dan ook bij uitstek de grootste ontdekkingsreiziger aller tijden!

Kun je je voorstellen dat hij in totaal meer dan 100.000 kilometer heeft afgelegd waarbij hij ruim 40 moderne landen heeft bezocht? Deze afstanden zijn zelfs nu met allerlei vervoersmiddelen een grandioze afstand. Het is een afstand, die zijn voorgangers nog niet hadden weten af te leggen.

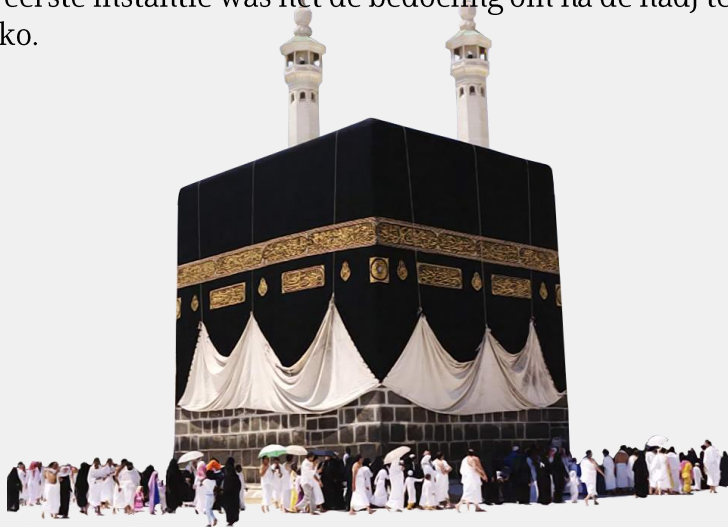
*Ibn Battuta reisde meer dan enig ander persoon
vóór de uitvinding van het vliegtuig!
Ibn Battuta legde meer dan 100.000 kilometer af*

Kennis

Ibn Battuta groeide op in een familie die een aantal rechtsgeleerden telde en hoge functies bekleedden. Hij was zelf ook geleerd en bezat veel kennis van islamitische wetenschappen en specifiek van de Maliki-rechtsschool. Tijdens zijn reizen werd hij dan ook hartelijk ontvangen en gerespecteerd door zijn kennis.

De Hadj

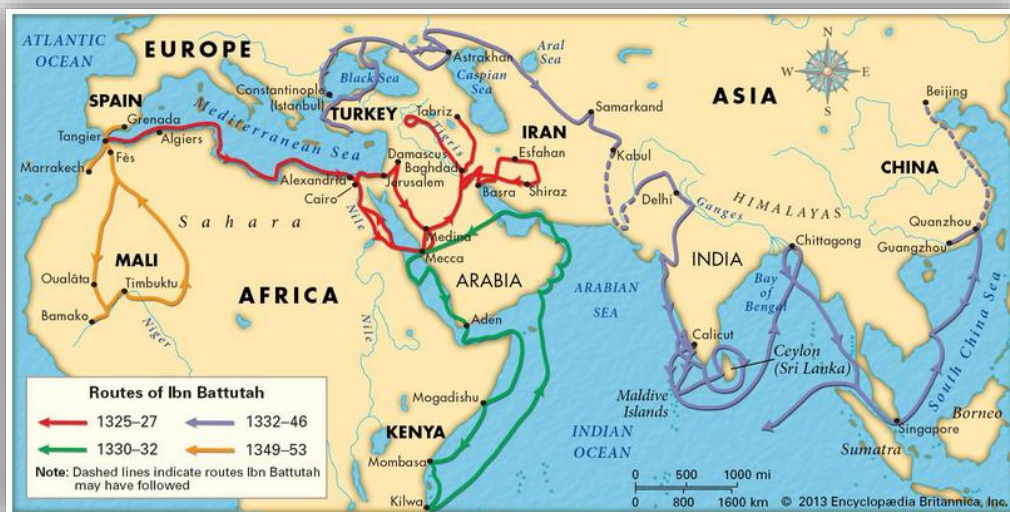
Als 21-jarige jongeman besloot hij in 1325 Mekka te bezoeken om de hadj te verrichten. Hij deed hier 16 maanden over. Hij wist toen nog niet dat hij de drang zou krijgen om verder te reizen. Via Cairo, Jeruzalem en Damascus bereikte hij in 1326 de steden Medina en Mekka. In eerste instantie was het de bedoeling om na de hadj terug te keren naar zijn familie in Marokko.

Zijn excursies

Maar eenmaal aangekomen in Arabië, was hij vastbesloten om de wereld verder te verkennen. De dertig jaar die hierna volgden zou Ibn Battuta bijna constant op weg zijn naar nieuwe bestemmingen. Hij wilde meer Islamitische landen bezoeken en dat ging hem niet altijd makkelijk af. Hij werd ziek, het was warm, hij kampte met schipbreuk, hij moest op tijd voor eten en drinken zorgen, hij moest continu op de hoede zijn voor rovers en nog veel andere gevaren.

Ibn Battuta was erg nieuwsgierig en wilde de wereld verkennen. Zijn reis had echter ook een religieus doel. Ibn Battuta volgde de traditie van reizende geleerden door te studeren aan de grootste en bekendste scholen en bibliotheken van de islamitische wereld. Tijdens zijn reis studeerde hij en deelde hij zelf ook kennis uit.

Ibn Battuta heeft een ongelofelijke reis gemaakt en bezocht tal van landen.

Hij zou proberen om nooit twee keer dezelfde weg te bereizen. Zo bleef zijn reis een grote avontuur en onvoorspelbaar.

Wist je dat Ibn Battuta één van de vroegste beschrijvingen leverde van de Chinese Muur? Jazeker, hij bezocht ook China!

Zijn bezoek aan India in 1334 kostte hem bijna zijn leven. Hindoe-rebellen vielen zijn gezelschap aan tijdens zijn reis in India.

Het Hindoeïsme is altijd al een gewelddadige geloofsovertuiging geweest. Vandaag de dag zijn moslims niet veilig in het land dat geregeerd wordt door Hindoes. In landen als Myanmar, India, zijn moslims het slachtoffer van brute slachtpartijen. Blijkbaar is dit nooit anders geweest, helaas.

In 1349 keerde Ibn Battuta terug naar Tanger en vanuit daar ondernam hij nog enkele kleinere reizen zoals naar Andalusië.

Bij terugkeer kwam hij erachter dat beide ouders inmiddels zijn overleden. Hij was toen - zonder de laatste reis - al 24 jaar op reis geweest.

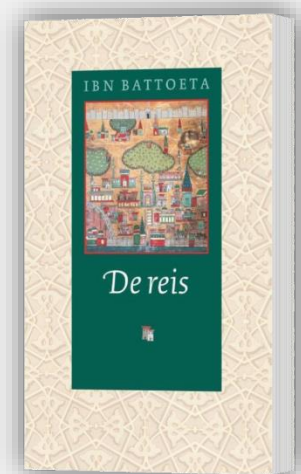
Zelf overleed Ibn Battuta in Marokko in het jaar 1369.

Reisverslag

Ibn Battuta bundelde bij terugkomst in Tanger in 1354 zijn reisverslagen en avonturen in een boek dat hij “Rihla” noemde wat “De reis” betekent. Dit boek is nog altijd wereldberoemd en vertaald in diverse talen; zo ook in het Nederlands.

Hij beschrijft in dit boek hoe hij zijn ontdekkingsreis gestart is en welke landen hij heeft bezocht. Ook beschrijft hij de avonturen die hij heeft meegemaakt tijdens zijn kilometers lange reis.

Hij beschrijft hoe hij reisde van Noord Afrika naar West Afrika, naar Zuid Europa, naar Oost Europa, naar het Midden Oosten, naar India, Centraal Azië, Zuid Azië en China.

(Zomer)vakantie!

Vakantie!

De zomervakantie is (deels) ingegaan in een groot deel van de wereld! Het is een moment om bij te komen van een jaar hard werken; op school, op werk, thuis, in de moskee, in de wijk. De vakantie is dan ook een moment om je lichaam wat ontspanning te gunnen.

In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, is een vakantie niet gelijk aan “vrijstelling van religieuze verplichtingen”. Zeg eens eerlijk; het is toch vreemd dat je een jaar lang op tijd het gebed verricht maar het gebed verwaarloost tijdens je vakantie?

Als je in Nederland moslim bent, dien je dit ook te zijn in Marokko, Turkije of waar dan ook op aarde. Laat je niet gek maken door zomerse verleidingen en...blijf jezelf...

De wereld verkennen

Van oudsher is de mens in beweging. Zonder voortbeweging kan de mens niet goed functioneren. Het is dus niet vreemd dat de islam rekening houdt met deze reizen. Sterker nog; de islam heeft ons aanbevolen om te genieten van de Schepping, door rond te reizen. Ook motiveert de islam ons om lering te trekken van historische opgravingen en overblijfselen van voorgaande volkeren door af te reizen naar die plekken.

Om deze reizen te kunnen ondernemen, heeft Allah de aarde dienstbaar aan ons gemaakt. Hoe zou het bijvoorbeeld zijn als het vasteland alleen uit zand zou bestaan? Hoe zou het zijn als het vasteland alleen uit weilanden zou bestaan? Hoe zou het zijn als de aarde alleen bedekt was met heuvels en bergen?

In al deze gevallen zou het vrijwel onmogelijk zijn om grotere afstanden af te leggen. Maar Allah heeft de schepping van de aarde aangepast aan het leven van de mens:

﴿Hij is Degene Die de aarde aan jullie dienstbaar heeft gemaakt (d.w.z. makkelijk om te bewandelen). Loop dan op de wegen daarvan en eet van Zijn Levensonderhoud﴾el-Moelk:15

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ﴾

In dit vers wordt de aarde gekenmerkt als [daloel]; dit woord is afgeleid van [doel] wat “onderdanigheid” en “mildheid” betekent.

Hoe kan de aarde “mild” zijn terwijl we over het algemeen geen gat kunnen graven met onze handen? En hoe kan de aarde “onderdanig” zijn?

De milde aarde

‘Mildheid’ heeft betrekking op *de structuur en de samenstelling van de aardkorst*.

🌍 De mildheid van de aarde zit hem in het feit dat de aarde geschikt is om erop te bouwen en erin te graven. Het bouwen is nodig om ruimte te creëren en onderdak te bieden aan de grote hoeveelheid aardbewoners. Het graven is nodig om grondstoffen te benutten, water op te halen en gewassen te oogsten,

🌍 Ook is de aarde niet geheel gedekt met ruwe rotsen die ervoor zorgen dat de aarde niet begaanbaar is,

🌍 De grond is van “neutrale” stoffen gemaakt. Als de grond van metaal zou zijn, zoals goud of ijzer, dan zou het in de zomer zó heet worden dat je er niet op kan lopen en in de winter zou het eveneens te koud zijn om erop te lopen.

De onderdanige aarde

‘Onderdanigheid’ heeft betrekking op *het gedrag* van de aarde.

🌍 De aarde is onderdanig door zich stabiel te houden in het universum. Als de aarde alle kanten op zou bewegen dan zou leven op aarde onmogelijk zijn.

Verder draait de aarde heel snel om haar as; vergelijkbaar met een tol die een beetje schuin staat. De inwoners rond de evenaar verplaatsen zich van west naar oost met een snelheid van 1.670 km per uur! Hoe zou het zijn om deze snelheid bewust te ervaren? Niemand zou deze snelheid overleven!

🌍 Ook zorgt de zwaartekracht ervoor dat men er probleemloos op zou kunnen leven. Door deze onderdanigheid valt niemand van “de onderkant van de aarde”.

De aarde is dus geschikt gemaakt om (grote) afstanden af te leggen en plaatsen af te reizen:

{Loop dan op de wegen daarvan en eet van Zijn Levensonderhoud }el-Moelk:15

{فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ }

We mogen Allah dankbaar zijn dat Hij ons hiermee heeft begunstigd.

Ben je van plan om op vakantie te gaan? Hopelijk zal het een geslaagde en fijne vakantie zijn!

Maar wist je dat je ook beloond kan worden voor jouw vakantieperiode?

Het is heel simpel; zorg ervoor dat je een goede intentie hebt.

Ja, je kunt dus beloond worden terwijl je op vakantie bent! De Profeet heeft gezegd:

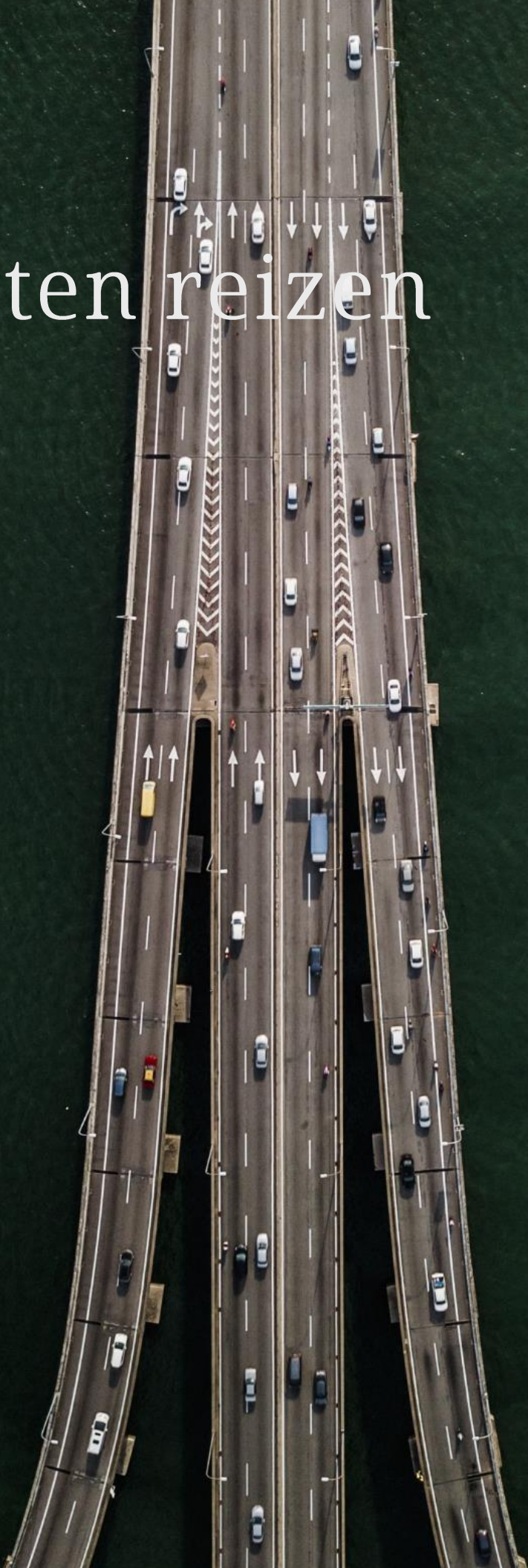
‘Voorwaar, de daden worden beoordeeld op basis van de intentie en ieder mens zal alleen dat krijgen wat met zijn intentie samenhangt. Dus als iemand emigreert omwille van Allah en Zijn Boodschapper, dan is dat een (ware) emigratie omwille van Allah en Zijn Boodschapper’ (Boechari)

إنما الأعمال بالنيات وإنما لكل امرئ ما نوى فمن كانت هجرته إلى الله ورسوله فهجرته إلى الله ورسوله

Moge Allah de reizigers onder ons behoeden en moge Allah onze daden accepteren...

Soorten reizen

De reis

Je bent “op reis” als je van plaats naar plaats trekt. Het kan dus zijn dat je jarenlang op reis bent. Denk bijvoorbeeld aan oude tijden waarin men maanden bezig was met een reis vanuit Afrika of Azie naar Mekka. De perceptie van een reis kan per persoon anders zijn.

Het Arabische werkwoord voor “reizen” is “safara”. Dit woord is afgeleid van het gelijknamige werkwoord “safara” wat “onthullen” betekent.

Een reis “onthult” namelijk iemands karakter. Een reis brengt veel moeilijkheden en goeds met zich mee. En tijdens zo’n reis komt iemands ware aard naar boven.

In grote lijnen kunnen we een reis categoriseren in één van de volgende drie categorieën::

- Verplichte reizen; denk bijvoorbeeld aan een pelgrimstocht naar Mekka
- Verboden reizen; denk bijvoorbeeld aan een reis naar Las Vegas om te gokken
- Geoorloofde reizen; denk bijvoorbeeld aan een vakantietrip naar Spanje.

Soorten reizen in de Quraan

In de Quraan treffen we allerlei *soorten* reizen aan. In dit hoofdstuk wil ik hier kort bij stilstaan.

Een reis om lering te trekken uit de geschiedenis

Verhalen in de Quraan zijn vooral bedoeld om lering uit te trekken. En in sommige gevallen komt het verleden meer tot zijn recht door het met je eigen ogen te aanschouwen. Dat is de reden waarom de Quraan ons ook aanspoort om reizen te ondernemen naar specifieke plaatsen die voorkomen in de Quraan. Een voorbeeld is te vinden in het volgende vers:

{Zeg (o Mohamed): “Trek rond op aarde en zie vervolgens hoe het einde van de verloocheenaars was.” } el-An’aam:11

{قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ}

Een reis om nuttige feiten te achterhalen

Veel wetenschappers gaan erop uit om uit te zoeken hoe de aarde is ontstaan, hoe de mens is ontstaan en waar de bergen vandaan komen.

De Schepping van onze Heer is volmaakt en Allah heeft sporen achtergelaten om meer te weten te komen over de Schepping. Het is een nobele zaak om hier achteraan te gaan om, naast het logisch verstand, ook wetenschappelijk bewijs te hebben voor twijfelaars onder de mensheid:

{Zeg: “Trek rond op aarde en zie hoe (Allah) de schepping begint, vervolgens doet Allah deze schepping in het Hiernamaals (opnieuw) ontstaan. Voorwaar, Allah is tot alles in staat.” } el-Ankaboeet:20

{قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ}

Een reis om een religieuze handeling te ondernemen

De Hadj behoort tot één van de zuilen van de islam. In tegenstelling tot de andere zuilen, kun je de Hadj enkel en alleen op één plaats uitvoeren, namelijk in de Heilige stad Mekka.

Je kunt overal op aarde de geloofsgetuigenis uitspreken. Je kunt overal het gebed verrichten. Je kunt overal aalmoezen uitgeven. Je kunt overal de maand Ramadan vasten. Voor al deze handelingen hoef je niet een reis te ondernemen. Voor de Hadj daarentegen, zullen de meeste moslims zich toch moeten voorbereiden voor een reis.

Het is een reis die al eeuwen ondernomen wordt en waarbij mensen vanuit elke hoek van de wereld hier gehoor aan geven:

{En verkondig de hadj aan de mensen, waarna zij lopend en op elke kameel vanuit alle verre plaatsen naar jou toe zullen komen (om de hadj te verrichten).} el-Hadj:27

{وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ}

Een reis naar een Heiligdom

Één van de wonderen die de Profeet geschonken is, is de wonderbaarlijke nachtreis van de heilige moskee in Mekka naar de heilige Aqsa-moskee in Jeruzalem, hoofdstad van Palestina. Allah zegt hierover:

{Verheven is Degene (Allah) Die Zijn dienaar (Mohamed) 's nachts vanuit de gewijde moskee (in Mekka) naar de Aqsa moskee (in Jeruzalem) deed reizen, waarvan Wij alles daaromheen hebben gezegend, opdat Wij hem (Mohamed) Onze Tekenen laten zien.

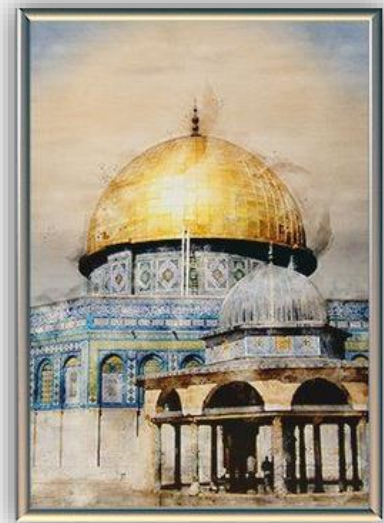
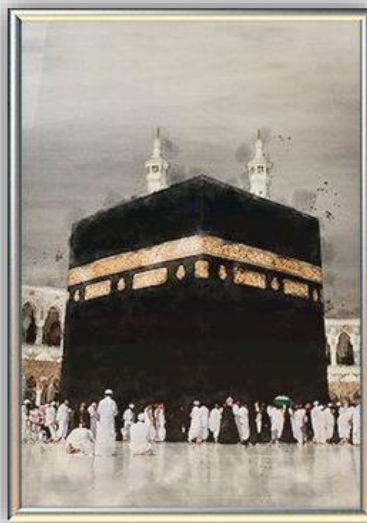
Waarlijk, Hij is de Alhorende, de Alziende } el-Israa:1

{سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ الْإِنشَاءِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ}

In een fractie van een nacht heeft hij deze grote afstand afgelegd om vervolgens op te stijgen naar zijn Heer. Deze reis zal niemand kunnen herhalen maar we hebben wel de mogelijkheid om “normaal” af te reizen naar de Heilige Aqsa-moskee. De islam heeft het ons toegestaan om af te reizen naar enkele Heiligdommen; drie om precies te zijn. De Profeet heeft gezegd:

‘Reis niet om een plaats te bezoeken, behalve (in het geval van) drie moskeeën: de Gewijde moskee (in Mekka), deze moskee van mij (in Medina) en de Aqsa-moskee’ (Boecharie en Moeslim)

‘لا تشد الرحال إلا إلى ثلاثة مساجد: المسجد الحرام، ومسجدي هذا، والمسجد الأقصى’

Het feit dat het toegestaan is om – in tegenstelling tot andere moskeeën - een reis af te leggen naar de Aqsa-moskee, duidt op het feit dat de Profeet deze moskee een speciale positie toekent. Het is niet niets dat deze moskee in hetzelfde rijtje genoemd wordt met die van de twee Heilige moskeeën in Mekka en Medina.

Een bezoek aan de Aqsa-moskee kent vele voordelen.

‘Abdullaah ibn ‘Amr leverde over dat de Profeet zei:

‘Nadat Soulayman ibn Daoud klaar was met het bouwen van Bayt al-Maqdis vroeg hij Allah om drie zaken:

1. een oordeel dat overeenkomt met Zijn Oordeel,
2. een heerschappij die niemand anders na hem zal toekomen én
3. dat Allah eenieder die deze moskee bezoekt, met enkel de intentie om hier het gebed te verrichten, laat worden zoals op de dag dat zijn moeder hem baarde (d.w.z. zondeloos)

Twee hiervan zijn hem gegeven en ik hoop dat dit ook geldt voor de derde’ (Ibn Maaja. Albaanie; authentiek)

إِنَّ سُلَيْمَانَ بْنَ دَاوُدَ لَمَّا بَنَى بَيْتَ الْمَقْدِسِ ، سَأَلَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خِلَالَ ثَلَاثَةِ :
 سَأَلَ اللَّهَ حُكْمًا يُصَادِفُ حُكْمَهُ ، فَأَوْتِيَهُ ،
 وَسَأَلَ اللَّهَ مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ ، فَأَوْتِيَهُ ،
 وَسَأَلَ اللَّهَ حِينَ فَرَعَ مِنْ بِنَاءِ الْمَسْجِدِ أَنْ لَا يَأْتِيَهُ أَحَدٌ لَا يَنْهَازُهُ إِلَّا الصَّلَاةُ فِيهِ ، أَنْ يُخْرِجَهُ مِنْ خَطِيئَتِهِ كَيَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ ،
 أَمَّا اثْنَتَانِ فَقَدْ أُعْطِيَهُمَا ، وَأَرْجُو أَنْ يَكُونَ قَدْ أُعْطِيَ الثَّلَاثَةَ

Een reis om kennis te vergaren

Kennis vergaren is ook een reden om een reis af te leggen. Dit kunnen zowel wereldse als religieuze studies zijn. De islam nodigt ons uit om te reizen met als doel om kennis te vergaren om deze vervolgens te delen met anderen. De Profeet heeft gezegd dat het opdoen van kennis een weg is naar het Paradijs, zeggende:

‘Degene die een pad volgt om kennis op te doen, Allah zal het pad naar het Paradijs voor hem vergemakkelijken’ (Boecharie)

‘من سلك طريقا يبتيغي فيه علما سهل الله له طريقا إلى الجنة’

Als specifieke islamitische kennis ontbreekt in eigen land, dan is het zelfs *verplicht* voor een groep mensen om deze kennis “op te halen” uit het buitenland om zo hun landgenoten bij te scholen. Allah zegt hierover:

﴿En het is de gelovigen niet gegeven om met zijn allen ten strijde te trekken. Van elke verzameling van hen zou slechts één groep ten strijde moeten trekken, zodat zij (d.w.z. degenen die achterblijven) onderwezen worden in de godsdienst. En zodat zij hun eigen volk kunnen waarschuwen wanneer zij naar hen terugkeren. Wellicht dat zij (daarna) op hun hoede zullen zijn ﴾ e-Tauba:122
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾

Het is treurenswaardig hoe het vandaag de dag gesteld is met deze mooie bezigheid. Zelfs met de technologie en gemakken van tegenwoordig, is men niet of nauwelijks bereid om kennis op te doen. Het lezen van een boek zit er helaas niet meer in. Een antwoord op een vraag wordt vaak gezocht op Google of op YouTube waarbij we het liefst iets beluisteren omdat dit “lekker makkelijk” is.

Waarom nemen we geen voorbeeld van onze vrome voorgangers? Kijk eens naar de Profeet Moessa die zich nederig opstelde om een geleerde man te vergezellen en om een reis met hem af te leggen om kennis op te doen:

﴿Moessa zei tegen hem (d.w.z. tegen de geleerde man): “Mag ik jou volgen zodat jij mij (iets) van datgene leert wat als leiding (naar de Waarheid) dient?” ﴾ el-Kahf:66
﴿قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا﴾

En besef dat kennis die je geschonken is en die je in praktijk brengt en overbrengt naar anderen, duidt op goedheid. De Profeet heeft gezegd:

‘Als Allah voor een persoon het goede wenst, dan schenkt Hij hem begrip van de religie’
(Boecharie)

‘مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهُهُ فِي الدِّينِ’

Een reis om handel te drijven

De Arabieren legden jaarlijks twee grote reizen af met als doel het drijven van handel. Allah refereert hier naar in het volgende vers:

﴿1. Zodat Qoeraysh gewend zouden raken, 2. Gewend zouden raken aan (het afleggen van) de reis in de winter (naar het zuiden) en in de zomer (naar het noorden) ﴾
Qoeraysh:1-2

﴿لَا يَأْتِيَنَّكُمْ قُرَيْشٌ ۚ 1 إِنْفِرُوا فِي رِحْلَةِ الْبَيْتِ الْمَكَدِيِّ وَالصَّيْفِ ۚ 2﴾

Er is niets mis mee als je een reis aflegt om geld te verdienen:

﴿Er treft jullie geen blaam als jullie de Gunst van jullie Heer zoeken ﴾ el-Baqara:198
﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ﴾

Houd er wel rekening mee dat materiele winst niet alles is in het leven. Denk goed na voordat je een lange reis maakt met dit doel. Besef dat het invloed kan hebben op je gezin en je kinderen. Besef dat een reis niet ten koste mag gaan van de stabiliteit van je gezin.

In sommige gevallen is men soms noodgedwongen om zijn land te verlaten om de kost te winnen voor het gezin. Vanzelfsprekend is dit een nobele zaak omdat je hier je verantwoordelijkheid neemt als vaderfiguur.

Zo'n reis wordt in het volgende vers zelfs samen genoemd met de jihad:

﴿Hij weet dat er onder jullie zieken zijn, en anderen die over de aarde trekken, strevend naar de Gunst van Allah en anderen die strijden op de Weg van Allah﴾ el-Moezammil:20
﴿عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَّرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وءَاخِرُونَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾

Een reis om te strijden

Laatstgenoemde brengt ons bij een andere soort reis, namelijk de reis waarbij onrecht bestreden wordt en heiligdommen en zwakkeren onder ons beschermd worden. Ik heb het over een reis om te strijden.

Elk land heeft een defensie die het land dient te beschermen. De Nederlandse machtstroepen worden elk jaar opgeroepen om her en der te strijden. De Nederlandse machtstroepen zijn eerder afgereisd naar Afganistan, Irak, Pakistan, Bosnie en nog veel meer.

Zo zien we ook Oekraïense mensen terugkeren naar hun vaderland om de strijd aan te gaan tegen de Russen.

Wereldwijd zijn er joden die afreizen naar Palestina met als doel het bestrijden van het Palestijnse volk en om onderdeel te worden van een nederzetting.

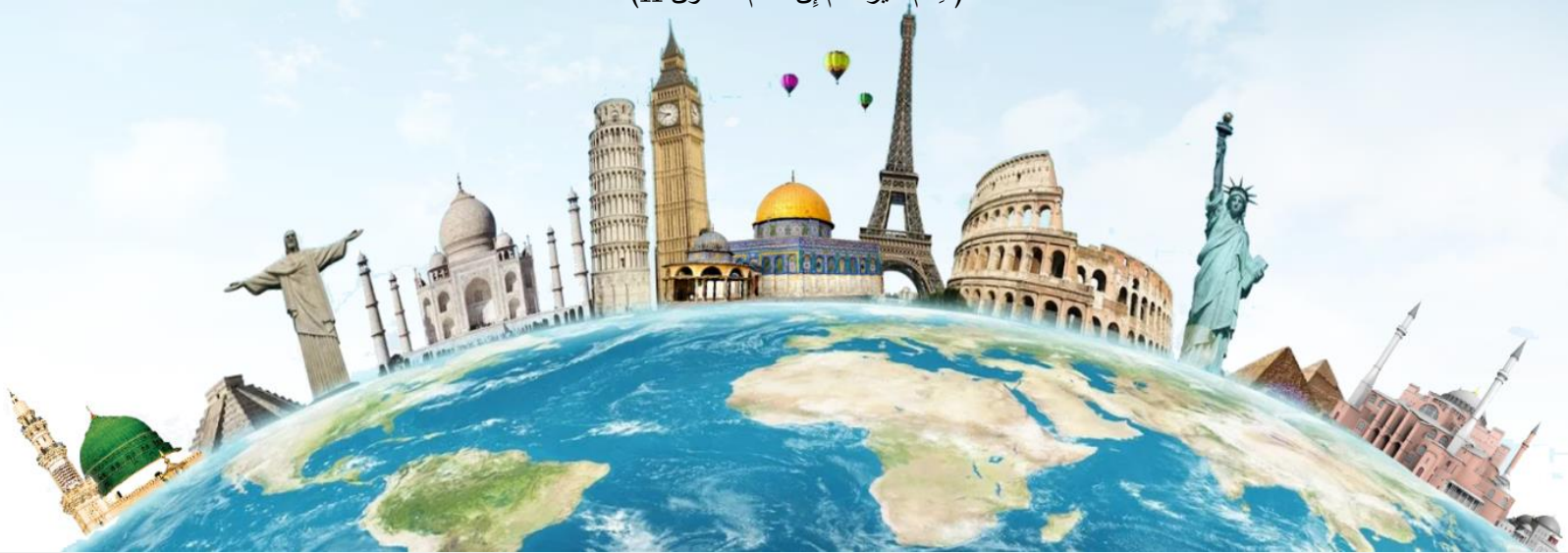
Stuk voor stuk zijn dit in de ogen van de onrechtvaardige wereld vrijheidsstrijders en helden.

Maar als een moslim een reis aflegt om zijn broeders en zusters bij te staan en zijn Heiligdommen verdedigt, dan wordt hij al snel bestempeld als een terrorist. Wat is de wereld toch zo oneerlijk en onredelijk..

Een persoon die afreist met als doel het beschermen van een Heiligdom of het bestrijden van onrecht wordt binnen de islam geëerd en beschouwd als een held:

﴿10. O jullie die geloven, zal ik jullie wijzen op een handel, die jullie zal redden van een pijnlijke Bestrafing? 11. Dat jullie in Allah en Zijn Boodschapper geloven, en strijden op de Weg van Allah met jullie bezittingen en jullie levens. Dat is beter voor jullie, als jullie (het) maar wisten﴾ e-Saf:10-11

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ 10 تَوَاصَوْا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَتُجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ﴿ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ 11﴾

Een reis voor ontspanning

Tot slot hebben we de reis die het vaakst voorkomt, namelijk de reis voor ontspanning. Na een jaar lang hard te hebben gewerkt, na een jaar lang gestudeerd te hebben, na een jaar lang kennis te hebben opgedaan, is het tijd voor een beetje ontspanning. Er is niks mis mee om je lichaam te verwennen om na je vakantie opgeladen terug te keren.

﴿Hij is Degene Die de aarde aan jullie dienstbaar heeft gemaakt (d.w.z. makkelijk om te bewandelen). Loop dan op de wegen daarvan en eet van Zijn Levensonderhoud﴾ el-

Moelk:15

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ﴾

A photograph of a sunset over a body of water. The sky is a mix of orange, yellow, and light blue, with some clouds. The water in the foreground is dark blue with many small, shimmering ripples that catch the light from the setting sun. In the background, there is a dark silhouette of a treeline or forest against the bright sky.

De wassing...zonder
water

Het gebed tijdens een reis

Het gebed dient te allen tijde op tijd verricht te worden. Allah zegt:
{Waarlijk, het gebed is voor de gelovigen op vastgestelde tijden voorgeschreven} e-
Nisaa:103
{إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا}

Het gebed is zo belangrijk dat er zelfs tijdens oorlogen gebeden dient te worden!

Het is echter goed om te weten dat de islam rekening houdt met de wat lastigere omstandigheden. Één van deze omstandigheden is wanneer men op reis gaat. Iedereen is het erover eens dat je een reis nooit kunt vergelijken met je vaste woonplaats. Thuis heb je alle benodigdheden en voorzieningen bij de hand. Je bent veilig. Je kent de omgeving. Als je op reis bent, dan heb je toch te maken met andere omstandigheden. En omdat er vaak gereisd wordt, én van ons verwacht wordt dat we (veel) reizen, heeft Allah een aantal zaken versoepeld ten opzichte van een thuissituatie.

In de volgende hoofdstukken belichten we een aantal van deze specifieke situaties...

Geen (schoon) water in de buurt!

GEEN PANIEK!

Een voorwaarde om het gebed te kunnen verrichten is de zogenaamde “woedoe”. De woedoe is de kleine wassing die je verricht vóór het gebed.

Als men gevraagd wordt waarom hij/zij de wassing (de woedoe) doet vóór het gebed, dan is het antwoord vaak dat men schoon en rein dient te zijn. Zelf vind ik dit niet echt een bevredigend antwoord.

Waarom? Nou, als we kijken naar een situatie waarbij water ontbreekt, dan wordt juist van ons verwacht dat we ons gezicht en onze handen dienen te vegen met zand, wat niet bepaald valt onder “schoonheid”. Vooral bij niet-moslims is het belangrijk om

dergelijke antwoorden te vermijden omdat ze zo'n antwoord eenvoudig onderuit kunnen halen als ze wat basiskennis bezitten over de islam.

Je kunt je wel voorstellen dat je niet altijd over

(schoon) water beschikt als je op reis bent. Zelfs als je niet over water beschikt, dien je het gebed én de woedoe te verrichten. Alleen verricht je de woedoe dan zónder water...

Huh?! Hoe zit dit?

Een “wassing” zonder water wordt in de islam “tayamoem” genoemd. Het woord “tayamoem” is afgeleid van het werkwoord “yammama” wat “iets willen ondernemen of bereiken” betekent. Het is een synoniem van het Arabische werkwoord “qasada” (قصد).

Maar hoe zit het met de tayamoem? Het komt namelijk vaak voor dat je op reis bent en niet altijd beschikt over water. Hoe verricht je dan de woedoe?

Allah zegt hierover:

﴿En als jullie ziek zijn of op reis zijn, ... en jullie (vervolgens) geen water kunnen vinden, verricht dan Tayamoem met schone aarde en veeg hiermee over jullie gezichten en

handen﴾ e-Nisaa:43

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ﴾

‘Tayamoem’ is een door Allah bepaald alternatief voor de wassing met water, de woedoe, als het niet mogelijk is om water te gebruiken. Dat kan dus zijn omdat (schoon) water ontbreekt of omdat men, in geval van ziekte of extreme kou, vreest dat het gebruik van water de gezondheid zal schaden.

Djaabir ibn ‘Abdellah heeft het volgende overgeleverd:

‘Wij gingen op reis en een man onder ons werd getroffen door een steen waardoor hij een diepe wond opliep. Later kreeg hij een natte droom en vroeg zijn vrienden: “Denken jullie dat ik tayamoem mag verrichten?” Waarop zij antwoorden: “Wij zien geen reden hiervoor zolang jij in staat bent water te gebruiken.” Hij waste zich daarna en overleed. Toen wij terugkwamen bij de Profeet en hem het verhaal werd verteld, zei hij: “Zij hebben hem vermoord! Moge Allah hen vermoorden. Waarom vroegen zij niet als zij niet wisten?! De genezing voor de onwetende is het stellen van vragen (over datgene wat hij niet weet). Het volstond hem om tayamoem te verrichten’ (Aboe Daoud)

عن جابر -رضي الله عنه- قال: خرجنا في سفر فأصاب رجلاً منا حجرٌ فَشَجَّهُ في رأسه، ثم احتلم فسأل أصحابه فقال: هل تجدون لي رُحْصَةً في التَّيْمِمِ؟ فقالوا: ما نجد لك رُحْصَةً وأنت تقفِرُ على الماءِ فاغْتَسَل فمات، فلما قَدِمْنَا على النبي -صلى الله عليه وسلم- أخبر بذلك فقال: «قَتَلُوهُ قَتَلَهُمُ اللهُ ألا سألوا إذ لم يعلموا فإنما شفاء العِيِّ السؤال، إنما كان يكفيه أن يتيمم ويغصِر -أو يغصِب- على جُرْجِه خِرْقَةً، ثم يمسح عليها، ويغسل سائر جسده

Omdat de tayamoem de plaats inneemt van de woedoe, kun je dus alles doen wat je met een woedoe zou hebben kunnen verrichten.

Tayamoem

In dit vers spreekt Allah over 'schone aarde':

{...verricht dan Tayamoem met schone aarde en veeg hiermee over jullie gezichten en handen } e-Nisaa:43

﴿فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ﴾

Het komt nog vaak voor dat men een zogenaamd tayamoem-steentje meeneemt op reis. Dat is echt niet nodig omdat je de tayamoem altijd en overal kunt toepassen. Je kunt zowel de grond als de muren of bergen gebruiken om de tayamoem toe te passen.

Het is heel simpel; je dient met platte handen (binnenkant van je handen) zachtjes op de grond te slaan en hiermee je gezicht en de bovenkant van je handen mee te vegen. Tegen 'Ammaar bni Yasir zei de Profeet:

'Het volstond je om het zo te doen; en hij (d.w.z. de Profeet) sloeg met zijn handen op de grond, daarna veegde hij zijn gezicht en handen ermee' (Boecharie)

‘إنما يكفيك أن تقول بيديك هكذا ثم ضرب بيديه الأرض ومسح بهما وجهه وكفيه’

C'est ca! Geen gedoe eromheen met het vegen van armen of voeten, wat we nog vaak zien bij sommige mensen.

En als er wat zand kleeft aan je handen dan mag je het zand wegblazen voordat je je gezicht ermee veegt.

Men zou zich af kunnen vragen: "maar is het niet onhygiënisch om de grond aan te raken waar zoveel mensen en dieren op lopen?"

Het gemak in de islam

Nee, het bijzondere aan onze religie is dat ons gebed niet plaatsgebonden is. We kunnen overal bidden omdat de bovenkant van de aarde 'rein' is verklaard. Dit is één van de vele zaken waarmee onze Profeet begunstigd is:

'Ik kreeg vijf zaken die aan niemand vóór mij waren geschonken: ... en de aarde werd voor mij een moskee en een zuiveraar gemaakt, dus als voor iemand van mijn gemeenschap het gebed is ingegaan, laat hem dan bidden...' (Boecharie)

‘أعطيت خمسا لم يعطهن أحد قبلي: نصرت بالرعب مسيرة شهر وجعلت لي الأرض مسجداً وطهوراً فإيما رجل من أمتي ‘ أدركته الصلاة فليصل

De Profeet heeft ook gezegd:

'Voorwaar, schone aarde dient als reiniging(smiddel) voor een moslim ook al vindt hij tien jaar lang geen water' (Aboe Daoud. Albaanie: authentiek)

‘الصَّعِيدُ وضوء المسلم وإن لم يجد الماء عشر سنين’

In tegenstelling tot andere godsdiensten kunnen wij onze gebeden dus altijd en overal verrichten. We zijn niet afhankelijk van een moskee om het gebed te kunnen verrichten. Terwijl het gebed van een christen alleen in een kerk verricht kan worden of in een synagoge als het een jood betreft.

Deze reinheid die toegeschreven wordt aan de aarde geldt ook voor het toepassen van de tayamoem...

Geldigheidsduur van de tayamoem

Wanneer verbreekt de geldigheid van de tayamoem? Wat als ik net nadat ik mijn gebed heb verricht, toch water heb gevonden?

Het is heel simpel; alle zaken die de woedoe doen verbreken, verbreken ook de geldigheid van de tayamoem. Als je dus een keer naar de toilet bent geweest, dan dien je opnieuw de tayamoem te verrichten.

De tayamoem wordt ook verbroken door het vinden van water of wanneer men weer in staat is water te gebruiken.

Als je water hebt gevonden, dan dien je de wassing opnieuw te doen om het *volgende* gebed te kunnen verrichten. Eerder verrichtte gebeden hoeven niet opnieuw verricht te worden.

Het gebed met
schoenen... ?

Schoenen uit tijdens het gebed?

Er blijkt nog vaak verwarring te bestaan over het bidden op schoenen. Is het nou toegestaan of niet? Zo ja, waarom trekken we onze schoenen uit in de moskee? En waarom moest Moessa wél zijn schoenen uit doen toen God hem aansprak in de heilige vallei in Sinai?

﴿(O Moessa) Waarlijk, Ik ben jouw Heer. Trek jouw schoenen uit. Voorwaar, jij bevindt je in de heilige vallei Toewa﴾ Taahaa:12
﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَأَخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾

Is het dan niet op zijn minst “afgeraden” om met schoenen te bidden?

Laten we dit punt stap voor stap toelichten.

Het gebed met schoenen is niet per se een onderwerp dat specifiek een reiziger aangaat, maar de discussies hierover komen wel vaak aan bod tussen reizigers. Het is om die reden dat ik dit onderwerp tracht uiteen te zetten.

Laten we beginnen met het feit dat het gebed op schoenen *geoorloofd* is. Sterker nog, de Profeet heeft dit zelfs aangemoedigd. Dit geldt zowel tijdens een reis als daar buiten. Dit wordt onder andere bevestigd door de volgende hadith van Aboe Sa’ied el-Khoedrie: ‘De Profeet leidde ons in het gebed terwijl hij zijn schoenen aan had. Hij deed ze vervolgens uit (tijdens het gebed) en de mensen deden hun schoen toen ook uit. Toen de Profeet het gebed beëindigde, zeiden zij: "O, Boodschapper van Allah, jij trok jouw schoenen uit en dus trokken wij ook onze schoenen uit."

Hij zei: “Djibriel kwam naar mij toe en vertelde mij dat er wat vuil aan mijn schoenen zat, dus trok ik ze uit. Wanneer iemand van jullie naar de moskee komt, laat hem zijn schoenen bekijken, en als hij wat vuil op zijn schoenen ziet, laat hem dit wegvegen. En ze kunnen gereinigd worden met aarde.”” (Aboe Daoud. Albaanie: authentiek)

بينما رسول الله صلى الله عليه وسلم يصلي بأصحابه إذ خلع نعليه فوضعهما عن يساره فلما رأى ذلك القوم ألقوا نعالهم فلما قضى رسول الله صلى الله عليه وسلم صلاته قال ما حملكم على الإلقاء نعالكم قالوا رأيناك ألقيت نعليك فألقينا نعالنا فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم إن جبريل صلى الله عليه وسلم أتاني فأخبرني أن فيهما قدرا أو قال أذى وقال إذا جاء أحدكم إلى المسجد فلينظر فإن رأى في نعليه قدرا أو أذى فليمسحه وليصل فيهما

De reden waarom de Profeet zijn schoenen uittrok is dus puur omdat er viezigheid aan de onderkant van de schoenen kleefde.

Dat zou dan ook de regel moeten zijn; het is geoorloofd om met schoenen te bidden mits de schoenen geen onreinheden bevatten.

Waarom trok Moessa zijn schoenen uit?

Maar hoe zit het dan met de gewoonte van nu om in gebedshuizen zonder schoenen te bidden? En waarom werd Moessa opgedragen om zijn schoenen uit te trekken?

Het uittrekken van de schoenen heeft puur te maken met hygiëne in de moskee of thuis. Tegenwoordig zijn de gebedshuizen bekleed met tapijt. In de tijd van de Profeet was dat niet het geval; ze konden daarom probleemloos in de moskee bidden mét schoenen.

Het feit dat Moessa zijn schoenen moest uittrekken heeft onder andere te maken met het volgende:

- ▲ sommige geleerden beweren dat de schoenen of sandalen van Moessa gemaakt was van leer van een onrein dier;
- ▲ andere geleerden leggen uit dat het een heilige vallei betrof en dat hij verzocht werd om zijn schoenen uit te trekken om met zijn blote voeten in aanraking te komen met de zegeningen van de vallei;
- ▲ andere geleerden leggen uit dat hij zijn schoenen uittrok uit respect voor Allah en om zich onderdanig op te stellen;
- ▲ andere geleerden leggen uit dat hij uit respect voor de heilige plek zijn schoenen uittrok zoals dit ook gebeurt in de Heilige Moskee in Mekka en Medina.

Kortom, bid gewoon met je schoenen aan; al is het een keer in je leven. Je hoeft hier niet voor op reis te zijn. Het kan in een park zijn, op werk of als je onderweg bent.

Mocht je op vakantie gaan, maak dan zeker gebruik van dit gemak. Vooral ook omdat een reis soms al zo zwaar kan zijn...

﴿”...Voorzeker, wij hebben deze reis van ons met veel moeite moeten doorstaan”﴾ el-Kahf:62
﴿لَقَدْ لَبِئْنَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا﴾

Over de sokken
vegen (*tijdens de woedoe*)

Als reiziger is het soms lastig om je voeten te wassen tijdens de woedoe door telkens je schoenen en sokken uit te trekken. Denk bijvoorbeeld in een situatie waarbij je onderweg bij een tankstation de woedoe verricht.

De islam heeft ons voorzien van een gemak door de mogelijkheid te bieden om slechts over de sokken te vegen. Het is dus niet altijd nodig om je schoenen/sokken uit te doen tijdens de woedoe.

Hoe zit dit? En wanneer mag je hier gebruik van maken? En hoe “veeg ik over mijn sokken”?

Vegen over de sokken

Laten we starten bij de handeling zelf. Het vegen over de sokken is een eenvoudige handeling. Nadat je over je hoofd en oren hebt geveegd tijdens de woedoe, maak je je handen vochtig door je handen bijvoorbeeld in de emmer water te dompelen of door je handen onder de kraan te houden. Met je vochtige hand veeg je - met de binnenkant van je handen - over je sokken. Je dient met beide handen tegelijkertijd over de sokken te vegen; je rechterhand over je rechtervoet en je linkerhand over je linkervoet.

Je veegt enkel de bovenkant van je voeten en begint bij de top van je tenen en veegt richting je scheenbeen. Om misverstanden te voorkomen benadruk ik dat je niet je scheenbeen meeneemt. Je veegt enkel over de bovenkant van je voeten en dit doe je één keer. Je herhaalt deze handeling dus niet.

Een specifiek gemak voor een reiziger?

Is de mogelijkheid om over de sokken te vegen, enkel bedoeld voor een reiziger? Of zou ik dit zo nu en dan ook thuis of op werk kunnen toepassen?

Nee, dit gemak is niet enkel bedoeld voor reizigers. Een reis is geen voorwaarde voor deze handeling. Iedereen kan hier gebruik van maken mits voldaan wordt aan enkele voorwaarden.

Voorwaarden voor het vegen over de sokken

Er zijn wel enkele voorwaarden en regels om over de bovenkant van je voeten te kunnen vegen tijdens de woedoe, te weten:

Voorwaarde 1:

De sokken waar je over wenst te vegen, dienen aangetrokken te zijn in een staat van reinheid (tahaara). Je bent in een staat van reinheid als je dus een volledige woedoe hebt gedaan inclusief het wassen van je voeten.

Moeghierah ibn Shoe'ba heeft gezegd: 'Laat ze (d.w.z. de sokken); ik heb ze aangetrokken in een staat van reinheid' (Boecharie)

Voorwaarde 2:

De sokken waar je over wenst te vegen, dienen geen onreinheden te bevatten. Je mag het gebed namelijk niet verrichten met onreine kledingstukken.

Voorwaarde 3:

De sokken waar je over wenst te vegen dienen de enkels te bedekken. Je kunt deze handeling dus niet toepassen bij voersokjes of enkelsokjes.

Voorwaarde 4:

Er mag tijdens de woedoe over sokken geveegd worden mits de persoon zich niet bevindt in staat van djanaaba (grote staat van onreinheid na bijvoorbeeld geslachtsgemeenschap te hebben gehad).

Safwaan inn 'Asaal heeft gezegd:

'De Boodschapper van Allah beviel ons, als wij op reis waren, om onze sokken niet uit te trekken voor een periode van drie dagen en drie nachten; behalve in staat van djanaaba. Maar we konden ze aanhouden en erover veegen in het geval van (het laten van) urine, ontlasting of (met het) slapen'
(Ahmed)

Sokken uittrekken

STel, ik voldoe aan voorgaande voorwaarden en veeg over mijn sokken. Na een poosje trek ik mijn sokken uit. Verbreekt hiermee mijn woedoe?
Nee, je verbreekt de woedoe niet door je sokken uit te trekken. De woedoe verbreek je enkel door zaken die door de Quraan of soenna benoemd zijn zoals de slaap, urineren etc.

Houd er wel rekening mee dat je niet gelijk over je sokken mag veegen als je voor de tweede keer de woedoe wenst te verrichten. Je dient namelijk vooraf je voeten te hebben gewassen, zoals benoemd in voorwaarde 1.

Duur voor het veegen over de sokken

De tijdsperiode waarin je de mogelijkheid hebt om over je sokken te veegen is afhankelijk van of je op reis bent of niet.

Voor een reiziger heeft de Profeet een duur van 3 dagen en 3 nachten vastgesteld.
Ben je niet op reis, dan geldt een duur van 1 dag en 1 nacht (24 uur dus).

'Ali bni Abi Taalib heeft gezegd:

'De Profeet bepaalde (voor het veegen over de sokken) voor degene die niet reist één dag en één nacht en voor de reiziger drie dagen en drie nachten' (Moeslim)

Als deze duur is verstreken dan dien je weer een volledige wassing te doen inclusief het wassen van de voeten. Na deze complete wassing heb je weer de mogelijkheid om eventueel over je sokken te veegen met opnieuw een tijdsduur van 24 uur (voor een niet-reiziger) of 72 uur (voor een reiziger).

Deze periode begint overigens bij de eerste keer dat er bij de woedoe over de sokken wordt geveegd.

Over de hoofddoek
vegen (*tijdens de woedoe*)

De islam heeft ons voorzien van meerdere gemakken tijdens een reis of andere bijzondere situaties.

De islam heeft het ook toegestaan om in sommige situaties in de woedoe over een hoofdbedekking te vegen denk daarbij aan een tulband of hoofddoek.

Bilal ibn Rabaah heeft overgeleverd dat

‘de Profeet over zijn sokken en over zijn *khimaar* (d.w.z. tulband) veegde (tijdens de woedoe)’
(Moeslim)

‘أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَسَّحَ عَلَى الْخُفَّيْنِ وَالْجُمَارِ’

In deze overlevering wordt gesproken over “khimaar” wat onder het groot publiek bekend staat als “de hoofddoek” van de vrouw.

Taalkundig kan het woord “khimaar” gebruikt worden voor *elke hoofdbedekking*. Het woord “khimaar” is namelijk ontleed van “khoemra” en dat is “iets waarmee bedekt wordt”. De man kan zijn hoofd bedekken met een tulband en een vrouw doet dit met een hoofddoek. Dit wordt onder andere bevestigd door de volgende overlevering.

Hasan el-Basri levert over dat:

‘Oem Salama tijdens de woedoe over haar khimaar veegde’ (Moesanaf Ibn Abi Shayba)

‘عن الحسن البصري عن أم سلمة أنها كانت تمسح على الخمار’

Je zou zeggen dat dit glashelder is; een man veegt over zijn tulband en een vrouw veegt over haar hoofddoek. Desalniettemin bestaat er onder de geleerden een meningsverschil met betrekking tot het vegen over de hoofddoek.

Voor de volledigheid wil ik deze verschillende standpunten benoemen en kort toelichten.

Verbod op het vegen over de hoofddoek

Laten we starten met de meerderheid van de geleerden; deze grote groep geleerden is van mening dat het niet geoorloofd is voor een vrouw om over haar hoofddoek te vegen tijdens de woedoe. Deze handeling zou alleen van toepassing zijn bij een man die een tulband draagt.

Volgens deze geleerden dient de vrouw te allen tijde haar hoofddoek te verwijderen om gewoon over haar (hoofd)haar te vegen.

Instemming voor het vegen over de hoofddoek

Een andere groep geleerden is van mening dat het te allen tijde toegestaan is om over een hoofdbedekking te vegen. Hier hoeft volgens deze geleerden geen specifieke aanleiding voor te zijn. Ook wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de man en de vrouw; zoals de man over zijn tulband of pet kan vegen, zo heeft de vrouw de mogelijkheid om over haar hoofddoek te vegen.

Man en vrouw zijn hierin gelijk en er hoeft niet per se een reden te zijn om over de hoofdbedekking te vegen.

Gedeeltelijke instemming voor het vegen over de hoofddoek

Een derde groep geleerden, en persoonlijk sluit ik me aan bij dit standpunt, is van mening dat er inderdaad geen onderscheid gemaakt dient te worden tussen man en vrouw. Maar dat er wél gekeken dient te worden naar de reden om over de hoofdbedekking te vegen.

Deze geleerden maken een onderscheid tussen de complexiteit van de situatie én van het verwijderen of het opzetten van de hoofdbedekking. Als een hoofdbeschermer eenvoudig verwijderd kan worden, dan is het niet geoorloofd om over de hoofdbedekking te vegen. Je kunt daarbij denken aan een hoed of pet bij een man.

Als het verwijderen of opzetten van de hoofdbedekking enige moeite vergt, dan is er een mogelijkheid om over de hoofdbedekking te vegen. Denk daarbij aan een tulband of een hoofddoek.

De onderbouwing van deze geleerden is dat de vrouwen ook – samen met de mannen - onder deze regelgeving vallen, net zoals zij ook onder dezelfde regelgeving vallen als het gaat om het vegen over de sokken. Aangezien het toegestaan is voor de man om over zijn hoofdbedekking te vegen, zo is het ook toegestaan voor de vrouw.

En daar komt bij kijken dat de hoofdbedekking van de vrouw een groter deel van het hoofd bedekt dan de hoofdbedekking van de man. Ook vergt het verwijderen van een hoofddoek meer moeite dan het verwijderen van een tulband.

Verder is het goed om te benoemen dat het dragen van een hoofddoek verplicht is voor de vrouw; dit is niet het geval bij een tulband. Als er een alternatief zou zijn voor het vegen van het hoofdhaar, dan zou het logischer zijn dat het op zijn minst zou gelden voor een kledingstuk dat verplicht is.

Tot slot is het des te meer toegestaan voor de vrouw omdat de vrouw veel situaties kent waarbij het uittrekken van de hoofddoek simpelweg niet gaat. Denk daarbij aan een situatie waarbij er mannelijke voorbijgangers aanwezig kunnen zijn. De man kan zijn tulband te allen tijde verwijderen zonder rekening te hoeven houden met voorbijgangers.

Kortom; de behoefte voor de vrouw om gebruik te maken van dit gemak en deze verlichting is vele malen groter dan voor de man.

Hoe veeg ik over mijn hoofddoek?

Het vegen over een hoofddoek ziet er als volgt uit:
Je veegt met je vochtige hand over je voorhoofd en vervolgens veeg je over je hoofddoek door met je hand over je hoofd te vegen.

Tijdens de woedoe dien je ook over je oren te vegen. Hoe zit het met dit onderdeel als er geveegd wordt over een hoofddoek?

Geleerden leggen uit dat het vegen over de oren niet nodig is wanneer de vrouw over haar hoofddoek veegt waarbij dit de oren bedekt.

De man dient wel zijn oren mee te nemen tijdens de woedoe aangezien de tulband niet de oren bedekt.

Het gebed inkorten

Inkorten van het gebed

Als moslim kun je in sommige situaties het gebed inkorten. Het inkorten van het gebed is niet alleen in het aantal *gebedseenheden* (raka'at) maar ook in de *tijdsduur*. In één specifieke situatie mag je zelfs beide vormen combineren!

Laten we eens een blik werpen op de vier situaties:

- je bevindt je in een veilige situatie waarbij je níet op reis bent; in dit geval is er helemaal geen sprake van inkorting. Je verricht de gebeden zoals het “hoort”;
- je bevindt je in een veilige situatie waarbij je wél op reis bent; in dit geval heb je de vrijstelling om de *gebedseenheden* te verminderen;
- je bevindt je in een onveilige situatie waarbij je níet op reis bent; in dit geval heb je de mogelijkheid om de *tijdsduur* van het gebed in te korten;
- je bevindt je in een onveilige situatie waarbij je wél op reis bent; in dit geval mag je zowel de *gebedseenheden* inkorten als de *duur* van het gebed.

Niet alle situaties worden expliciet benoemd in de Quraan. In de Quraan wordt alleen één situatie expliciet benoemd en dat is de vierde situatie:

﴿En wanneer jullie op de aarde rondtrekken, dan treft jullie geen blaam als jullie het gebed inkorten, indien jullie vrezen dat degenen die niet geloven jullie zullen beproeven (d.w.z. aanvallen)﴾ e-Nisaa:101

﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾

Men is dus op reis én er heerst vrees voor de vijand; in dit geval kregen de moslims vrijstelling door het aantal gebedseenheden van 4 raka'at in te korten naar 2 raka'at én ze kortten de gebedslengte in.

In het volgende hoofdstuk zet ik het onderwerp “inkorten van het gebed” uit in de vorm van een FAQ; Frequently Asked Questions.

FAQ

*vraag en antwoord aangaande
het inkorten van het gebed*

10 meest gestelde vragen rondom het inkorten van het gebed

Veel van ons gaan (binnenkort) met vakantie. Vandaar onderstaand overzicht van de meest gestelde vragen inzake “het gebed tijdens een vakantie”.

Vraag 1: hoe ziet de inkorting er uit?

✓ Heel simpel, de gebeden die uit 4 gebedseenheden (raka'at) bestaan, halveer je. Het gaat om de volgende gebeden:

- het Dohr-gebed
- het 'Asr-gebed
- het 'Iesha-gebed

Tijdens een reis bestaat het Dohr-gebed dus niet uit 4 maar uit 2 gebedseenheden. Omdat het Fadjr-gebed al uit 2 gebedseenheden bestaat, kort je dit gebed níet in. Dit geldt ook voor het Maghreb-gebed dat uit 3 gebedseenheden bestaat; dit oneven aantal kun je niet halveren.

Vraag 2: hoe lang moet ik *onderweg zijn* om te kunnen starten met het inkorten van het gebed? Moet ik een minimum aantal kilometers hebben afgelegd voordat ik mijn gebeden kan inkorten?

✓ Het antwoord op deze vraag is o.a. terug te vinden in het betreffende vers:

﴿En wanneer jullie op de aarde rondtrekken, dan treft jullie geen blaam als jullie het gebed inkorten..﴾ e-Nisaa:101

﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ﴾

Dit is niet gekoppeld aan een specifieke afstand. Als je je woning hebt afgesloten en bijvoorbeeld vertrekt met de auto richting je vakantiebestemming, dan ben je vanaf dat moment “op reis” en heb je de mogelijkheid om je gebeden in te korten. Ook als je pas 10 kilometer hebt afgelegd.

Dit wordt onder andere bevestigd door de volgende hadieth:

“Ali bni Abie Taalib ging op reis en kortte het gebed in terwijl hij de woningen (nog) zag..”
(Boecharie)

{ وخرج علي بن أبي طالب فقصر وهو يرى البيوت }

‘Ali kortte het gebed dus in terwijl in de verte nog de huizen in zijn wijk te zien waren.

Vraag 3: hoe *ver moet ik reizen* om het gebed in te mogen korten? Stel ik reis naar een vakantiehuisje 40 km van mijn woonplaats vandaan; mag ik dan ook het gebed inkorten? Of moet ik 80 km aanhouden als lengte?

✓ De standpunten hierover verschillen enorm. Sommige geleerden houden 80 km aan omdat men deze afstand (lopend) aflegde in één dag en één nacht. Andere geleerden

spreken over de afstand die men zou afleggen als hij/zij drie dagen en drie nachten (lopend) zou reizen.

Ik voel me het meest prettig bij het standpunt waarin gesteld wordt dat dit niet gekoppeld is aan een specifieke afstand. Je bent “op reis” als je je ook zo voelt en opstelt. Je bent dus op reis als je een bestemming hebt en je je voorbereidt op een reis. Denk daarbij aan kleine dingen zoals het controleren van de auto, het meenemen van bagage, het meenemen van extra eten, het meenemen van paspoorten etc.

Om even een voorbeeld te geven: normaal gesproken bereid ik me voor op een reis als ik vanuit Nederland naar Duitsland rijd. Ik kort mijn gebeden dan ook in.

Voor werk moest ik een keer naar Arnhem rijden; dit deed ik zonder mijn gebeden in te korten. Ik voelde me namelijk niet als ‘reiziger’. Zonder dit van te voren in te plannen, reed ik over de grens naar Duitsland. Omdat ik in eerste instantie niet van plan was zo ver te rijden, had ik ook niet het gevoel dat ik aan het “reizen” was. Die dag heb ik mijn gebeden dan ook niet ingekort, terwijl ik voor dezelfde afstand wél mijn gebeden zou inkorten als ik me hierop had voorbereid.

De geleerden die dit standpunt aanhouden beroepen zich daarbij vooral op het feit dat noch Allah noch de Profeet een specifieke afstand heeft vastgesteld voor het inkorten van het gebed.

Ook heeft de Profeet gebeden ingekort waarbij de reisafstand kleiner was dan 80 kilometer.

Vraag 4: hoe lang moet ik *op vakantie zijn* om het gebed in te mogen korten? Stel ik verblijf 6 weken in Tanger; mag ik dan 6 weken lang het gebed inkorten?

✓ Ook op dit vlak verschillen standpunten enorm. Er zijn twee zaken waar alle geleerden het in ieder geval over eens zijn:

- je hebt de mogelijkheid om het gebed in te korten zolang je je verplaatst van plaats naar plaats,
- je hebt de mogelijkheid om het gebed in te korten op de dag van de heenreis én op de dag van de terugreis. Op deze twee dagen mogen de gebeden sowieso ingekort worden.

Maar hoe zit het als ik mijn vakantiebestemming heb bereikt?

Sommige geleerden zijn van mening dat wanneer je je vakantiebestemming hebt bereikt én je van plan was daar minimaal 3 dagen te verblijven, je niet meer de mogelijkheid hebt om het gebed in te korten.

Andere geleerden spreken over een duur van 10 dagen.

Zelf vind ik het standpunt van imam Ahmed interessant. Imam Ahmed relateert de duur niet aan dagen maar aan het *aantal gebeden*. Als je je vakantiebestemming hebt bereikt en daar minimaal 21 verplichte gebeden verwacht te verrichten, dan komt de vrijstelling van het inkorten te vervallen.

Dit aantal heeft hij niet zelf bedacht maar is gebaseerd op de route die de Profeet tijdens de hadj volgde. De Profeet arriveerde op de 4e dag van de maand Doel Hidja in Mekka; net vóór het Fadjr-gebed. Die dag heeft hij dus vijf gebeden verricht. Op de 8e dag vertrok hij uit

Mekka naar 'Arafa nadat hij het Fadjr-gebed verrichtte. In totaal zijn het dus 21 gebeden. (Vijf gebeden op de 4e, 5e, 6e en 7e dag en één gebed op de 8e dag).

In deze periode heeft de Profeet zijn gebeden ingekort.

Vraag 5: mag ik mijn gebeden inkorten als ik op familiebezoek ga? Of als ik als taxichauffeur lange afstanden afleg?

✓ Ook hier geldt dat wanneer je je als reiziger “voelt”, je de gebeden kunt inkorten zoals toegelicht in vraag 3. Als je familie bezoekt in Duitsland en je hiervoor voorbereidingen treft die je ook zou doen wanneer je op reis gaat, dan mag je gerust je gebeden inkort.

Vraag 6: ben ik verplicht het vrijdagsgedebid bij te wonen tijdens mijn reis?

✓ Tijdens een reis is het bijwonen van een vrijdagspreek (voor de man) níet verplicht omdat de Profeet dit achterwege liet tijdens zijn reizen. Het kan uiteraard geen kwaad om een vrijdagspreek bij te wonen tijdens je reis als je langs een moskee komt.

Voor de vrouw is het vrijdagsgedebid in alle gevallen op vrijwillige basis; ook als ze niet op reis is.

Vraag 7: mag ik zittend het gebed verrichten tijdens mijn reis?

✓ De verplichte gebeden dien je staand te verrichten tenzij je te kampen hebt met fysieke belemmeringen; maar dit heeft dus niks te maken met een reis.

Vaak zijn het de vrouwen die op reis zittend bidden; ze verrichten het gebed dan in de auto of zittend zonder daar een legitieme reden voor te hebben. Ook voor hen geldt dat het gebed staand verricht dient te worden.

Vraag 8: In bovenstaande vraag spreek je over “verplichte gebeden”; is het dan veroorloofd om de *vrijwillige* gebeden zittend te bidden?

✓ Goed opgemerkt! Ja, de vrijwillige gebeden zoals het Witr-gebed bijvoorbeeld mag je tijdens je reis *zittend* verrichten. Het is zelfs mogelijk om dit gebed rijdend in een auto te verrichten (je moet dan natuurlijk niet de chauffeur zijn, maar dat spreekt voor zich hoop ik ☺). Het aanhouden van de Qibla is hier dus geen vereiste omdat de Profeet ook op zijn paard bad zonder zich te wenden tot de Heilige Kaaba.

Vraag 9: Is het *verplicht* om je gebeden in te korten of heb ik zelf de keus?

✓ De meeste geleerden, waaronder imam Maalik, Ahmed en Shaafi’ie, zijn van mening dat het inkorten van een gebed op *vrijwillige basis* gebeurt. Je mag er dus zelf voor kiezen om je gebeden in te korten of niet.

Een andere groep geleerden, waaronder imam Aboe Haniefa, is echter van mening dat het inkorten van de gebeden wel degelijk *verplicht* is.

Alle geleerden hebben hier hun eigen onderbouwing voor. Persoonlijk sluit ik mij aan bij de argumenten die imam Aboe Haniefa aanhaalt omdat ik die persoonlijk krachtiger vind. Ik kort dus mijn gebeden altijd in tijdens een reis ☺

In het kort nog even de onderbouwing van de geleerden Maalik, Ahmed en Shaafi’ie over het feit dat het inkorten *niet* verplicht is:

◆ in dit vers spreekt Allah over “...dan treft jullie geen blaam...” wat duidt op iets wat niet verplicht is.

◆ de Profeet zegt het volgende over het inkorten:

‘Het is een sadaqa die Allah jullie heeft geschonken; aanvaard dus Zijn sadaqa’ (Moeslim)

{صَدَقَةٌ تصدق الله بها عليكم. فاقبلوا صدقته}

En een [sadaqa] wordt gezien als iets vrijwilligs.

De onderbouwing van de geleerde Aboe Haniefa:

◆ De Profeet heeft tijdens zijn reizen altijd de gebeden ingekort. Als het niet verplicht zou zijn, dan zou hij op zijn minst één keer het gebed volledig verrichten om hiermee aan te tonen dat het vrijwillig is.

En het gaat om vele reizen die hij heeft ondernomen.

◆ ook de volgende hadieth toont aan dat het inkorten van het gebed verplicht is:

‘Het gebed is voorgeschreven als “twee raka’aat, twee raka’aat”. Zowel op reis als in een normale situatie. Het gebed in een reis is onveranderd gebleven, terwijl het gebed in een thuissituatie is vermeerderd’ (Moeslim)

{فرضت الصلاة ركعتين ركعتين، في الحضر والسفر. فأقرت صلاة السفر، وزيد في صلاة الحضر}

Het gebed zoals we die vandaag de dag kennen, bestond ooit enkel uit 2 gebedseenheden zoals dit het geval is bij het Fajr-gebed. Dit aantal is alleen aangepast voor situaties waarbij men niet op reis is. Het is logischerwijs dat we de basis aanhouden als we op reis zijn en dat is het aantal van 2 gebedseenheden.

Maar hoe zit het dan met de twee bewijzen die de andere geleerden hebben aangehaald? Nou, dat heeft Aboe Haniefa als volgt weerlegd:

◆ dat Allah spreekt over “dat ons geen blaam treft” niet per definitie betekent dat het vrijwillig is. Dezelfde bewoording heeft Allah namelijk ook gebruikt bij iets wat beslist *verplicht* is, namelijk:

{Voorwaar, e-Safa en al-Marwa behoren tot de Tekenen van Allah. Er treft degene die de hadj of de ‘Oemra verricht geen blaam om er tussen te lopen }el-Baqara:158
{إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنَ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا}

◆ en wat betreft het woord [sadaqa] in de betreffende hadieth; ook hier geldt dat het woord [sadaqa] niet per definitie “vrijwillig” is. In het volgende vers worden de sadaqaat (meervoud van sadaqa) geïnterpreteerd als de *verplichte* zakaat die een moslim elk jaar dient uit te geven:

{De sadaqaat is slechts voor de armen en de behoeftigen... }e-Tauba:60
{إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ}

Sterker nog; in hetzelfde vers wordt dit nog eens benadrukt:

{... Dit is voorgeschreven door Allah... }e-Tauba:60
{فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ}

Bovendien spoort de Profeet ons aan in dezelfde hadieth om de “Sadaqa van Allah te aanvaarden” wat ook duidt op een gebod: “aanvaard dus Zijn Sadaqa”.

Vraag10: Hoe zit het met het samenvoegen van de gebeden? Waarom wordt hier niets over gezegd in dit vers? En is het toegestaan om gebeden samen te voegen tijdens een reis?

✓ Het samenvoegen van gebeden tijdens een reis is inderdaad ook een gemak dat ons geschonken is. Hier wordt niets over gezegd in bovenstaand vers maar is wel terug te vinden in diverse ahadieth. Neem bijvoorbeeld de uitspraak van ‘Abdellah ibn ‘Omar:

‘De Profeet voegde het maghreb-gebed en het ‘Isha-gebed samen als hij op reis ging’
(Moeslim)

{كان رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا عجل به السير، جمع بين المغرب والعشاء}

We kennen de volgende situaties als we het hebben over het samenvoegen:

- je verricht het 'Asr-gebed samen met het Dohr-gebed, óf
- je verricht het Dohr-gebed samen met het 'Asr-gebed, én

- je verricht het 'Iesha-gebed samen met het Maghreb-gebed, óf
- je verricht het Maghreb-gebed samen met het 'Iesha-gebed

Dit alles, om onze reizen en vakanties zo comfortabel mogelijk te maken!

Heb je Allah al bedankt voor deze gemakken?

De beste proviand

De proviand tijdens een reis

De Jemenieten hadden de gewoonte om de pelgrimstocht (de Hadj) te ondernemen zonder extra voedsel mee te nemen. Ze zeiden: “we zijn pelgrims van het Huis van Allah; Hij zal ons voorzien van voedsel en drinken”.

Het onvermijdelijke gebeurde; ze waren genoodzaakt te bedelen bij anderen en begingen zelfs misdrijven om zichzelf te voorzien van voedsel en drinken. Allah zou daarna het volgende vers hebben doen openbaren:

{En neem proviand mee, en waarlijk, de beste proviand is godsvrucht }el-Baqara:197

{وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى}

Onvoorbereid een reis ondernemen is uiteraard verkeerd; de islam spoort ons juist aan om proviand mee te nemen als je een reis onderneemt:

{En neem proviand mee... }el-Baqara:197

{وَتَزَوَّدُوا}

Proviand is het etenswaar en geld dat je meeneemt op reis.

Het Arabische woord voor ‘proviand’ is “zaad” (زَادٌ) wat afgeleid is van het werkwoord “zaada” (زَادَ) wat “vermeerderen” betekent.

Een proviand is immers “iets meer” dan dat je normaliter nuttigt of nodig hebt op een doodgewone dag of week.

Het is aangeraden om (extra) etenswaar en geld mee te nemen om situaties te voorkomen waarbij je afhankelijk zou worden van anderen. Een reis kan onvoorspelbaar zijn en het kan net anders uitpakken dan je gepland had.

En dan is het fijn dat je je niet afhankelijk maakt van anderen. Je zou je namelijk alleen afhankelijk moeten opstellen jegens Allah. Het siert een moslim niet om (voedsel) te bedelen bij anderen:

{En neem proviand mee... }el-Baqara:197

{وَتَزَوَّدُوا}

Na dit gebod, komt er een opmerkelijke passage, namelijk:

{...en waarlijk, de beste proviand is godsvrucht }el-Baqara:197

{فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى}

Godsvrucht als proviand?

Je zou je af kunnen vragen: “Huh? Eerst wordt ons opgedragen om proviand mee te nemen in de vorm van etenswaren en geld, en vervolgens wordt benadrukt dat godsvrucht de beste proviand is; en dat is duidelijk geen etenswaar. Hoe zit dit?”

Allah maakt in dit vers een link tussen dit tijdelijke wereldse leven en het blijvende hiernamaalse leven.

Als we in dit tijdelijke leven al proviand moeten meenemen, dan is het vanzelfsprekend om dit zeker ook te doen voor het oneindige leven.

Een soortgelijke link komen we ook tegen in een andere passage over de sier van kleding:

﴿Wij hebben voor jullie zeker kleding neergezonden om (daarmee) jullie intieme delen te bedekken en als versiering. En de kleding van godsvrucht is beter﴾A'raaf:26

﴿فَدَأْنَزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤْرِي سَوْءَاتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسٌ مِّنَ التَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ﴾

Er is ook een andere interpretatie van dit vers, namelijk dat hier twee *soorten* reizen worden belicht:

- een reis op aarde
- een reis uit aarde (naar het hiernamaalse)

Proviand voor een reis op aarde bestaat uit etenswaar en geld. En proviand voor dé reis naar het hiernamaalse leven is godsvrucht...

Bereid je je goed voor als je op reis gaat? En besef je je dat we nog allen dé echte reis nog moet ondernemen?

Moge Allah alle vakantiegangers beschermen tegen al het kwaad...

Smeekebeden

Smeekbeden tijdens je reis

Het verrichten van smeekbeden tijdens een reis wordt wel eens onderschat. Wist je dat de gebeden van een reiziger verhoord worden? En welke wijsheid schuilt hier achter? Wat maakt een smeekbede van een reiziger dan zo bijzonder?

Deze vragen behandelen we in dit laatste hoofdstuk.

Dat gebeden van een reiziger verhoord worden, is onder andere terug te vinden in de hadieth waarin Aboe Hoerayra het volgende vertelt over de Profeet:

‘Daarna vertelde hij (d.w.z. de Profeet) over een man, die een lange reis maakt, met verwarde haren en onder het stof, die zijn handen ter hemel strekt (smekende): “O, Heer! O, Heer!” Dit, terwijl zijn eten haram is, zijn drinken haram is, zijn kleding haram is en hij door haram wordt gevoed. Hoe kan hij dan verhoord worden?’ (Moeslim)

ثم ذكر الرجل يطيل السفر، أشعث أغبر، يمدّ يديه إلى السماء: يا رب يا رب، ومطعمه حرام، ومشربه حرام، وملبسه حرام،
‘وَعُدِّي بالحرام، فَأَتَى يُسْتَجَابُ لَهُ؟’

Was het niet dat de man, die een lange reis onderging, omringd was met haram, dan zouden zijn gebeden dus verhoord zijn.

Maar wat is de reden dat een smeekbede tijdens een reis eerder verhoord wordt dan een smeekbede die bijvoorbeeld thuis verricht wordt?

Dit kan te maken hebben met verschillende punten:

- Een reiziger is meer bezig met het gedenken van Allah dan dat hij dit thuis doet, omdat de reis (vaak) onvoorspelbaar kan zijn en hij niet weet wat hem zal overkomen;
- Een moslim onderneemt vaak een reis met goede bedoelingen; denk daarbij aan de hadj, vrijwilligerswerk, familiebezoek, hulpverlening, handel, educatie, ontspanning etc.
- Een reiziger is vaak gefocust op zijn geloof; hij is vaak minder afgeleid door werk, school, boodschappen, vrienden etc.

Het verrichten van smeekbeden is dus zeer aangeraden tijdens je reis. Verder zijn er ook specifieke gebeden die je kunt uitspreken.

Als we een blik werpen in de Quraan dan vinden we hier gebeden voor:

- 👉 1. het instappen van een boot;
- 👉 2. het instappen of berijden van een voer- en rijtuig;
- 👉 3. het uitstappen.

Qataada heeft hierover gezegd:

“Allah heeft jullie geleerd te zeggen:

👉 bij het instappen van een boot:

﴿En hij (Noeh) zei: “Ga daarin aan boord. **In de Naam van Allah zal haar vaart en haar aanmeren zijn.** Waarlijk, mijn Heer is zeker Meest Vergevingsgezind, Meest Barmhartig.”﴾

Hoed:41

﴿وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾

(En Allah heeft jullie geleerd te zeggen:)

➤ bij het instappen of berijden van een voer- en rijtuig:

﴿Zodat jullie plaats kunnen nemen op hun ruggen en vervolgens de Gunst van jullie Heer (zullen) gedenken wanneer jullie daarop plaats hebben genomen. En (zodat jullie) zullen zeggen: “**Verheven is Degene Die dit aan ons dienstbaar heeft gemaakt, en wij**

zouden dit (zelf) nooit aankunnen”﴾e-Zoegroef:13

﴿لِئَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ﴾

(En Allah heeft jullie geleerd te zeggen:)

↵ bij het uitstappen:

﴿En zeg: “**Mijn Heer, vestig mij op een gezegende plaats. En U bent de Beste onder de gastheren**”﴾el-Moeminoen:29

﴿وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ﴾

Met dit onderwerp zijn we aan het eind gekomen van dit e-book over vakanties en het afleggen van een reis. Hopelijk heb je hier wat van kunnen leren. Van de gelegenheid wil ik gebruik maken om jullie uit te nodigen naar mijn Facebook-pagina met de naam: **iQuraan Weetjes**, waarin interessante onderwerpen aan bod komen.

<https://www.facebook.com/iQuraanWeetjes/>

Rest mij niets anders dan jou en je familie een fijne en *verantwoorde* vakantie toe te wensen...

Fie amani Allah...

Haal meer uit de
Quraan...

...en volg

iQuraan
WEETJES

op **facebook**

www.TM-productions.com | www.FB.com/iQuraanWeetjes

info@TM-productions.com